C/2024/1564

5.3.2024

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Η στρατηγική σημασία του χρηματοπιστωτικού τομέα της ΕΕ — Πώς μπορούν να βελτιωθούν η εκτίμηση και η αξιολόγηση»

(γνωμοδότηση πρωτοβουλίας)

(C/2024/1564)

Εισηγητής: ο κ. **Antonio GARCÍA DEL RIEGO**

Απόφαση της συνόδου ολομέλειας	25.1.2023
Νομική βάση	Άρθρο 52 παράγραφος 2 του Εσωτερικού Κανονισμού Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας
Αρμόδιο τμήμα	Οικονομική και νομισματική ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή
Υιοθετήθηκε από το τμήμα	15.11.2023
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	13.12.2023
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	583
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	198/0/3

1. **Συμπεράσματα και συστάσεις**

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) υποστηρίζει την ανάπτυξη μιας πιο ανταγωνιστικής οικονομίας ως βασική προτεραιότητα για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής. Ο τραπεζικός τομέας αποτελεί βασικό παράγοντα διευκόλυνσης αυτής της φιλοδοξίας, δεδομένου του σημαντικού ρόλου του στη χρηματοδότηση της οικονομίας της ΕΕ, και είναι ζωτικής σημασίας για τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ και για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

1.2. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η χρηματοπιστωτική σταθερότητα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, καθώς αποτρέπει την απορρόφηση δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων από τις διασώσεις χρεοκοπημένων τραπεζών και προστατεύει την οικονομία γενικότερα από τις επακόλουθες διαταραχές και τις παράπλευρες ζημίες.

1.3. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει πλήρως την πολυμορφία του τραπεζικού τομέα της ΕΕ, ο οποίος περιλαμβάνει τράπεζες διαφόρων μεγεθών, ιδιοκτησιακών δομών και επιχειρηματικών μοντέλων, γεγονός που συμβάλλει σημαντικά στην ανθεκτικότητά του. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται μια αναλογική προσέγγιση όσον αφορά τη ρύθμιση χωρίς να διακυβεύονται οι υγιείς κεφαλαιακές απαιτήσεις και παράλληλα να διασφαλίζεται ότι ο τομέας τελεί πάντα υπό την εποπτεία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ).

1.4. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για την καθιέρωση ενός ελέγχου ανταγωνιστικότητας και πιστεύει ότι οι τέσσερις διαστάσεις του θα πρέπει να αντιστοιχίζονται με τα ειδικά χαρακτηριστικά του χρηματοπιστωτικού τομέα. Αυτός ο έλεγχος ανταγωνιστικότητας θα πρέπει να λειτουργήσει ως μέτρο ελέγχου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι προτάσεις στηρίζουν την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ωστόσο, δεν πρέπει να γίνεται επίκληση του ελέγχου ανταγωνιστικότητας για να αιτιολογούνται αποκλίσεις από τα διεθνή πρότυπα τα οποία η ΕΕ έχει δεσμευτεί να εφαρμόζει, όπως το πλαίσιο της Βασιλείας ΙΙΙ.

1.5. Ο έλεγχος ανταγωνιστικότητας έχει ιδιαίτερη σημασία για τον τραπεζικό τομέα της ΕΕ, ο οποίος παρουσιάζει, κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, σημαντικά χειρότερες επιδόσεις από εκείνες των τραπεζικών τομέων άλλων μεγάλων οικονομιών. Αυτός ο έλεγχος ανταγωνιστικότητας θα πρέπει να λειτουργήσει ως εργαλείο παρακολούθησης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι νέες προτάσεις θα έχουν θετικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα, συμβάλλοντας στη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας και στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η μεγαλύτερη τράπεζα των ΗΠΑ έχει χρηματιστηριακή αξία ισοδύναμη με τη χρηματιστηριακή αξία των δέκα μεγαλύτερων τραπεζών της ΕΕ και ότι τέσσερις αμερικανικές επενδυτικές τράπεζες διέθεταν συνδυασμένο μερίδιο αγοράς της τάξης του 58 % στην ΕΕ το 2022. Είναι σημαντικό να υπάρχουν αποτελεσματικές εταιρικές και επενδυτικές τραπεζικές υπηρεσίες σε επίπεδο ΕΕ, λαμβανομένου υπόψη του κινδύνου να διακόψουν οι υπερπόντιες τράπεζες τις ευρωπαϊκές δραστηριότητές τους σε περίπτωση αναταραχής της αγοράς, προκαλώντας επομένως απειλή για την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε ζωτικούς πόρους.

1.6. Ο έλεγχος ανταγωνιστικότητας θα μπορούσε να καλύπτει στοιχεία που αφορούν τη διατήρηση ίσων όρων ανταγωνισμού, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τράπεζες της ΕΕ που δραστηριοποιούνται σε πολλαπλές δικαιοδοσίες είναι ικανές να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις με τις εγχώριες τράπεζες σε καθεμία από τις αγορές-στόχους τους. Είναι σημαντικό να εξεταστεί κατά πόσον η προτεινόμενη νομοθεσία συμβάλλει στη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και να αξιολογηθεί τόσο ο τρόπος περαιτέρω ολοκλήρωσης των αγορών της ΕΕ και προσέλκυσης επενδύσεων από το εξωτερικό όσο και ο τρόπος με τον οποίο ο χρηματοπιστωτικός τομέας στηρίζει την ανάπτυξη. Τέλος, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα σύνολο δεικτών για την αξιολόγηση του βαθμού ψηφιοποίησης και της έκτασης της χρηματοδότησης.

1.7. Η αξιολόγηση και οι εκτιμήσεις θα πρέπει να αναλύουν τον αντίκτυπο της νέας νομοθεσίας στις επενδύσεις, τη διασυνοριακή δραστηριότητα, την αναγνώριση των τραπεζικών επιχειρηματικών μοντέλων και τη διατήρηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ένας ανταγωνιστικός τραπεζικός τομέας που εξασφαλίζει στρατηγική αυτονομία και είναι ικανός να κινητοποιεί τους αναγκαίους πόρους για τον πράσινο και τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

1.8. Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται τις ανησυχίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει αναπτύξει μεθοδολογία η οποία να καλύπτει τις σωρευτικές επιπτώσεις των μεταγενέστερων προτάσεων στην ανταγωνιστικότητα και ζητεί την εφαρμογή του ελέγχου ανταγωνιστικότητας στις δέσμες νομοθετικών μέτρων και στο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο σύνολό του.

1.9. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η εκπροσώπηση των ενδιαφερόμενων μερών στις εκτιμήσεις επιπτώσεων είναι ανεπαρκής και ότι τόσο η διαδικασία όσο και τα πρακτικά αποτελέσματα των διαβουλεύσεων αυτών αποθαρρύνουν τη συμμετοχή.

1.10. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει την ενίσχυση της συστημικής συλλογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης κρίσιμων δεδομένων ώστε να τροφοδοτείται δεόντως η εκ των υστέρων αξιολόγηση πρωτοβουλιών. Ζητεί επίσης να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών σε μελλοντικές διαβουλεύσεις μέσω της καλύτερης ενημέρωσης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι απόψεις τους αντικατοπτρίζονται στις εκτιμήσεις επιπτώσεων.

1.11. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να αποσαφηνίσει τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται με σκοπό τη διατήρηση των διακριτών στόχων, της ποιότητας και της λογοδοσίας τόσο των εκ των προτέρων όσο και των εκ των υστέρων διαδικασιών μακροπρόθεσμα.

2. **Ιστορικό**

2.1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ξεκινήσει μια διαδικασία ριζικού μετασχηματισμού της οικονομίας και της βιομηχανίας της ώστε να παραμείνει ανταγωνιστική και να εξασφαλίσει την ανάπτυξη και την ευημερία, ένα δε εύρυθμο και υγιές χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι ζωτικής σημασίας για τον σκοπό αυτό.

2.2. Στις 5 Απριλίου 2022, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη να δοθεί έμφαση στο να καταστεί ο χρηματοπιστωτικός τομέας της ΕΕ (τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες και διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων) ισχυρός, ανταγωνιστικός και ανθεκτικός, στην υπηρεσία της πραγματικής οικονομίας και ικανός να αποφεύγει τους κινδύνους που απορρέουν από την υπερβολική εξάρτηση από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και υποδομές τρίτων χωρών ([1]).

2.3. Η Τραπεζική Ένωση και η Ένωση Κεφαλαιαγορών παραμένουν ανολοκλήρωτες. Οι χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ παραμένουν κατακερματισμένες και η εποπτική πρακτική των εθνικών αρμόδιων αρχών δεν είναι επαρκώς εναρμονισμένη εντός της ΕΕ. Όλοι αυτοί οι παράγοντες παρεμποδίζουν την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης κεφαλαιαγοράς στην ΕΕ ([2]).

2.4. Οι σταθερές και ανθεκτικές τράπεζες αποτελούν παράγοντες διευκόλυνσης της ανάπτυξης. Παρέχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση, διεκπεραιώνουν τις πληρωμές και διευκολύνουν την αποταμίευση. Στη ζώνη του ευρώ, διασφαλίζουν καταθέσεις αξίας 23 τρισεκατομμυρίων ευρώ ([3]), το 2021 διεκπεραίωσαν 114 δισεκατομμύρια πληρωμές χωρίς μετρητά ([4]), βρίσκονται στην πρώτη γραμμή για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, χορηγούν το 70 % των δανείων ([5]) και απασχολούν 2,2 εκατομμύρια άτομα ([6]).

([1]) Δελτίο τύπου του Συμβουλίου, 5 Απριλίου 2022 (https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2022/04/05/council-adopts-conclusions-on-strategic-autonomy-of-the-european-economic-and-financial-sector/).

([2]) «A Capital Market Union for Europe: Why It's Needed and How to Get There» (Μια Ένωση Κεφαλαιαγορών για την Ευρώπη: γιατί είναι αναγκαία και πώς θα φτάσουμε εκεί), ΔΝΤ, 2019.

([3]) Πηγή: Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών, 2020.

([4]) Πηγή: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

([5]) Financing the Europe of Tomorrow (Χρηματοδότηση της Ευρώπης του αύριο), Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Τραπεζών, 2020.

([6]) EBF Facts & Figures 2020 — Banking in Europe (Στοιχεία της Ομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Τραπεζών για το 2020 — Ο τραπεζικός τομέας στην Ευρώπη), Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Τραπεζών, 2020.

2.5. Ωστόσο, ο τραπεζικός τομέας της ΕΕ δεν καταγράφει τόσο καλές επιδόσεις όσο οι τραπεζικοί τομείς σε άλλες μεγάλες οικονομίες, όπως στις ΗΠΑ. Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, οι αποδόσεις των ιδίων κεφαλαίων ήταν κατά μέσο όρο 4,3 % στην ΕΕ, έναντι 7,1 % στις ΗΠΑ ([7]). Το 2022, η χρηματιστηριακή αξία της μεγαλύτερης τράπεζας των ΗΠΑ ήταν υψηλότερη από τη συνδυασμένη χρηματιστηριακή αξία των 10 μεγαλύτερων τραπεζών της ζώνης του ευρώ συνολικά (462 δισεκατ. ευρώ έναντι 468 δισεκατ. ευρώ)· η κατάσταση επομένως επιδεινώθηκε σε σχέση με εκείνη του 2008 ([8]). Οι ευρωπαϊκές τράπεζες έχουν χάσει έδαφος στη διεθνή σκηνή, ιδίως σε επιχειρηματικούς τομείς όπως οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές, όπου το μερίδιο αγοράς των 5 κορυφαίων τραπεζών της ΕΕ ήταν 12 % το 2022 (από 25 % το 2010) ([9]), και στον τομέα της επενδυτικής τραπεζικής, γενικά, όπου οι τράπεζες με έδρα τις ΗΠΑ αύξησαν το μερίδιο αγοράς τους από 44 % το 2007 σε 58 % στην ΕΕ το 2022 ([10]).

2.6. Οι χαμηλές επιδόσεις των ευρωπαϊκών τραπεζών εξηγούνται από πολλούς παράγοντες. Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και η κρίση δημόσιου χρέους περιόρισαν τη δημοσιονομική ικανότητα των κρατών μελών, ενώ τα δημοσιονομικά περιθώρια των ΗΠΑ επέτρεψαν την ταχύτερη σταθεροποίηση και ανάκαμψη του τραπεζικού τους τομέα ([11]). Η ευνοϊκή νομισματική πολιτική στη ζώνη του ευρώ συμπίεσε το καθαρό περιθώριο επιτοκίου και την κερδοφορία της δανειοδοτικής δραστηριότητας. Επιπλέον, η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, ο κατακερματισμός της αγοράς και οι λιγότερο ανεπτυγμένες κεφαλαιαγορές περιάγουν επίσης σε μειονεκτική θέση τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ ([12]).

2.7. Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, έχουν ληφθεί μέτρα για την ενίσχυση του τραπεζικού κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ με βάση τα πρότυπα της Βασιλείας ΙΙΙ. Έχουν επίσης εφαρμοστεί και άλλες πρωτοβουλίες και μέτρα, όπως η θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη ή την ενδεχόμενη εξυγίανση μιας προβληματικής τράπεζας, προκειμένου να αναβαθμιστεί η εποπτεία με τη δημιουργία του ΕΕΜ.

2.8. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί επίσης και βελτιώνει την ισχύουσα νομοθεσία. Η πρωτοβουλία για τη βελτίωση της νομοθεσίας, και ειδικότερα το πρόγραμμα βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT), που έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι η πολιτική της ΕΕ βασίζεται σε τεκμηριωμένα στοιχεία, απλουστεύει και βελτιώνει την ενωσιακή νομοθεσία, και εξασφαλίζει τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών ([13]). Το πρόγραμμα REFIT αποτελεί μέρος αυτής της πρωτοβουλίας. Στο πλαίσιο της αποστολής αυτής, η Επιτροπή επικουρείται από την πλατφόρμα «Fit for Future», η οποία αποτελείται από ενδιαφερόμενα μέρη που διατυπώνουν γνώμες οι οποίες λαμβάνονται υπόψη σε μεταγενέστερο στάδιο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις προτάσεις της. Η ΕΟΚΕ εκπροσωπείται στην ομάδα ενδιαφερόμενων μερών αυτής της πλατφόρμας.

2.9. Από την 1η Μαρτίου 2023, διενεργείται έλεγχος ανταγωνιστικότητας σε όλες τις εκτιμήσεις επιπτώσεων, ο οποίος ενισχύει την πρωτοβουλία για τη βελτίωση της νομοθεσίας και καλύπτει τέσσερις διαστάσεις, συγκεκριμένα τη λειτουργία της αγοράς και το πώς αυτή λειτουργεί από πλευράς κόστους και διαμόρφωσης των τιμών· τις ειδικές επιπτώσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις· τις επιπτώσεις στη διεθνή ανταγωνιστικότητα· και τις επιπτώσεις στην ικανότητα καινοτομίας.

2.10. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διενεργεί αρχικές αξιολογήσεις και αξιολογήσεις εφαρμογής. Οι αρχικές αξιολογήσεις αναλύουν τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες των εκτιμήσεων επιπτώσεων που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε τεχνικό επίπεδο. Οι αξιολογήσεις εφαρμογής παρέχουν στις κοινοβουλευτικές επιτροπές επισκόπηση της εφαρμογής μιας νομοθετικής πράξης που αποτελεί μέρος του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής ([14]).

3. **Γενικές παρατηρήσεις**

3.1. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καθιερώσει έλεγχο ανταγωνιστικότητας σε όλες τις μελλοντικές πολιτικές και νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ, όπως ανακοινώθηκε από την Επιτροπή στην τριμερή κοινωνική σύνοδο κορυφής. Συμφωνεί επίσης με τον στόχο περί επίτευξης στρατηγικής αυτονομίας, της ικανότητας της ΕΕ να επιδιώκει τα συμφέροντά της χωρίς να βασίζεται υπερβολικά σε ξένα κράτη ([15]). Ο έλεγχος ανταγωνιστικότητας θα πρέπει να αξιολογεί, εκ των προτέρων, τον δυνητικό αντίκτυπο μιας νομοθετικής πρότασης και/ή, εκ των υστέρων, την αποτελεσματικότητά της. Θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη παραμέτρους βιωσιμότητας που καθιστούν δυνατή την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, και να αξιολογεί τον αντίκτυπο στην καινοτομία.

([7]) A decade after the global financial crisis: What has (and hasn't) changed? [Μια δεκαετία μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση: Τι (δεν) άλλαξε], McKinsey Global Institute, 2018.

([8]) Πηγή: Banks Daily (https://banksdaily.com/topbanks/Europe/market-cap-2023.html) και «National champions now dominate in banking» (Οι εθνικοί πρωταθλητές κυριαρχούν πλέον στον τραπεζικό τομέα), Financial Times, 2023.

([9]) «European bank M&A activity crashes to 5-year low in 2022» (Οι δραστηριότητες συγχωνεύσεων και εξαγορών των ευρωπαϊκών τραπεζών κατέγραψαν το 2022 το χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας πενταετίας), S&P Global Market Intelligence.

([10]) «Investment Banking in Europe: where we are and where we are going. Implications for firms, financial institutions and regulators» (Επενδυτική τραπεζική στην Ευρώπη: πού βρισκόμαστε και πού πηγαίνουμε. Επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις ρυθμιστικές αρχές), Caselli κ.ά., Πανεπιστήμιο Bocconi, 2020.

([11]) «Without the quick and massive policy response, the Great Recession might still plague the United States» (Χωρίς την ταχεία και μαζική πολιτική αντίδραση, η Μεγάλη Ύφεση θα μπορούσε να συνεχίσει να μαστίζει τις Ηνωμένες Πολιτείες), *Finance & Development*, Δεκέμβριος 2010, τόμος 47, αριθ. 4.

([12]) «Understanding the profitability gap between euro area and US global systemically important banks» (Κατανόηση του χάσματος κερδοφορίας μεταξύ των παγκόσμιων συστημικά σημαντικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ και των ΗΠΑ), σειρά Occasional Papers της ΕΚΤ, 2023.

([13]) «Βελτίωση της νομοθεσίας: γιατί και πώς», Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

([14]) Βλέπε, για παράδειγμα, «Implementation Appraisal — Anti-money-laundering package 2021» (Αξιολόγηση της εφαρμογής της δέσμης μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες του 2021), Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

([15]) «EU Strategic Autonomy 2013-2023» (Στρατηγική αυτονομία της ΕΕ 2013-2023), Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3.2. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι είναι σημαντικό ο έλεγχος της ανταγωνιστικότητας να είναι όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένος, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις στις επιχειρήσεις και στις αλυσίδες εφοδιασμού, στην απασχόληση και στις συνθήκες εργασίας καθώς και τις επακόλουθες μακροοικονομικές επιπτώσεις τους. Ένας ισχυρός έλεγχος ανταγωνιστικότητας για όλες τις νέες πρωτοβουλίες θα πρέπει να λειτουργήσει ως μέτρο ελέγχου προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι προτάσεις στηρίζουν την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι οι έλεγχοι ανταγωνιστικότητας στον χρηματοπιστωτικό τομέα πρέπει να τηρούν πλήρως τα διεθνή πρότυπα και τις υποχρεώσεις, όπως το πλαίσιο της Βασιλείας ΙΙΙ.

3.3. Για μια ισχυρότερη Ευρώπη, το παγκόσμιο εμπόριο και η πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες θα εξακολουθήσουν να αποτελούν βασική κινητήρια δύναμη της οικονομικής ανάπτυξης. Διευκολύνοντας την επέκταση των ευρωπαϊκών εταιρειών ή βοηθώντας τις ξένες εταιρείες να δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη, οι ευρωπαϊκές τράπεζες συμβάλλουν στην επιτυχία της Ευρώπης. Η πρόσβαση στις διασυνοριακές αγορές και η αποδοτικότητα των αγορών αποτελούν κρίσιμα στοιχεία του παγκόσμιου εμπορίου και των ευημερουσών οικονομιών.

3.4. Ταυτόχρονα, είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα σταθερό, ποικιλόμορφο, ανθεκτικό και ανταγωνιστικό τραπεζικό σύστημα, καθώς και μεγαλύτερη αυτονομία σε βασικά τμήματα, όπως η επενδυτική τραπεζική. Διαρθρωτικοί παράγοντες, όπως η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, ο κατακερματισμός της αγοράς και οι λιγότερο ανεπτυγμένες κεφαλαιαγορές περιάγουν τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ σε μειονεκτική θέση. Οι αλυσίδες αξίας του τραπεζικού τομέα της ΕΕ είναι πολύ λιγότερο ολοκληρωμένες από ό,τι στις ΗΠΑ, με αποτέλεσμα οι τράπεζες της ΕΕ να αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες ανταγωνιστικές πιέσεις και να έχουν πιο περιορισμένες δυνατότητες να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας.

3.5. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι η ολοκλήρωση των κεφαλαιαγορών σε ολόκληρη την ΕΕ βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο. Ως αποτέλεσμα του Brexit, η ΕΕ έχασε το 30 % του όγκου της αγοράς της ([16]). Οι κεφαλαιαγορές της ΕΕ είναι μικρότερες από εκείνες των ΗΠΑ και κατέχουν το 13 % —έναντι του 45 %— του παγκόσμιου μεριδίου αγοράς ([17]). Ενώ η Ένωση Κεφαλαιαγορών έχει οδηγήσει σε σχετικές βασικές πρωτοβουλίες πολιτικής, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικά εμπόδια, όπως η έλλειψη εναρμόνισης των καθεστώτων φορολογίας και αφερεγγυότητας.

3.6. Στις εκτιμήσεις επιπτώσεων και στην εκ των υστέρων αξιολόγηση των πολιτικών της ΕΕ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις στη δραστηριότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων της ΕΕ που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι απαιτήσεις που επιβάλλονται δεν δημιουργούν άνισους όρους ανταγωνισμού έναντι των τοπικών ανταγωνιστών.

3.7. Η ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αυτονομία, δηλαδή η ικανότητα των δημοσιονομικών παραγόντων της ΕΕ να στηρίζουν αποδοτικά και αποτελεσματικά την πραγματική οικονομία της ΕΕ, είναι ελλιπής και μπορεί να βελτιωθεί. Οι ευρωπαϊκές χρηματοπιστωτικές αγορές εξακολουθούν να είναι σε μεγάλο βαθμό κατακερματισμένες σε εθνικό επίπεδο, καθώς οι αποταμιευτές και οι επενδυτές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα εθνικά τραπεζικά συστήματα. Η ύπαρξη αποτελεσματικών ευρωπαϊκών εταιρικών και επενδυτικών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως η έκδοση χρεωστικών τίτλων και κεφαλαίων ή τα δομημένα χρηματοοικονομικά προϊόντα, είναι σημαντική, λαμβανομένου υπόψη του κινδύνου να διακόψουν οι υπερπόντιες τράπεζες τις ευρωπαϊκές δραστηριότητές τους σε περίπτωση αναταραχής της αγοράς, προκαλώντας επομένως απειλή για την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε ζωτικούς πόρους.

3.8. Η ποικιλομορφία του τραπεζικού τομέα της ΕΕ, ο οποίος περιλαμβάνει τράπεζες διαφόρων μεγεθών, ιδιοκτησιακών δομών και επιχειρηματικών μοντέλων, αντικατοπτρίζει την ποικιλομορφία της αγοράς που εξυπηρετεί και συμβάλλει σημαντικά στην ανθεκτικότητά του. Η διατήρηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για όλους τους συμμετέχοντες στην εσωτερική αγορά αποτελεί κεντρική αρχή του δικαίου της ΕΕ και κρίσιμη προϋπόθεση για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των τραπεζών της ΕΕ τόσο στην ευρωπαϊκή όσο και στη διεθνή αγορά.

3.9. Η έλλειψη ανταγωνιστικότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα της ΕΕ έχει σοβαρό αντίκτυπο στις τράπεζές μας και ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η ΕΟΚΕ κατανοεί ότι ο τραπεζικός τομέας πρέπει, όπως και κάθε άλλος τομέας, να επιτύχει ένα ελάχιστο επίπεδο κερδοφορίας ώστε να είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμος. Τα τραπεζικά κέρδη αποτελούν βασικό παράγοντα δημιουργίας κεφαλαίων, τα οποία, με τη σειρά τους, καθορίζουν τη δανειοδοτική ικανότητα και τη δυνατότητα καταβολής διανομών στους επενδυτές. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε μια εποχή όπου απαιτείται σημαντικό ποσό χρηματοδότησης για την επίτευξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.

3.10. Η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό τομέα και τις τράπεζες θα είναι ζωτικής σημασίας για τη στήριξη μελλοντικών πρωτοβουλιών πολιτικής με σκοπό την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά σε 360 δισεκατ. ευρώ τις πρόσθετες ετήσιες επενδύσεις που απαιτούνται σήμερα για τη χρηματοδότηση των στόχων της όσον αφορά την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές έως το 2030 ([18]). Σε ένα πλαίσιο όπου οι τράπεζες παρέχουν το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, ενώ οι κεφαλαιαγορές είναι, γενικά, μη ανεπτυγμένες και το μερίδιο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ισχυρό, οι τράπεζες θα αποτελέσουν την πηγή μεγάλου μέρους, αν όχι του μεγαλύτερου, της χρηματοδότησης για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση στην ΕΕ. Δεδομένων των τεράστιων επενδυτικών αναγκών που θα αντιμετωπίσει η ΕΕ κατά τις προσεχείς δεκαετίες, είναι ζωτικής σημασίας να συνεχίσει η ΕΕ να οικοδομεί την Ένωση Κεφαλαιαγορών και να αναπτύξει μια ελκυστική, πανευρωπαϊκή πρόταση για ιδιωτικές επενδύσεις από εγχώριους επενδυτές της ΕΕ. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση των πολιτικών της ΕΕ θα πρέπει να αξιολογεί τις επιπτώσεις στις επενδύσεις, πάντα με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα.

([16]) «Implications of Brexit for the EU financial landscape, Financial Integration and Structure in the Euro Area» (Οι επιπτώσεις του Brexit στο χρηματοπιστωτικό τοπίο της ΕΕ — Χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση και διάρθρωση στη ζώνη του ευρώ), ΕΚΤ, 2020.

([17]) What do EU capital markets look like on the other side of Brexit? (Ποια είναι η μορφή των κεφαλαιαγορών της ΕΕ μετά το Brexit;) New Financial, 2020.

([18]) SWD(2020) 176 final.

3.11. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον και προτείνει οι μελλοντικές πολιτικές να επικεντρώνονται στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα χωρίς να διακυβεύονται η προστασία των καταναλωτών και η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών, οι οποίες πρέπει να παραμείνουν οι βασικές προτεραιότητες πολιτικής.

3.12. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα «Ένωση Κεφαλαιαγορών για τα άτομα και τις επιχειρήσεις — νέο σχέδιο δράσης» ([19]), η ΕΟΚΕ συμφωνεί με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο επεσήμανε ότι η νέα νομοθεσία περί τιτλοποιήσεων δεν βοήθησε στην πράξη τις τράπεζες να αυξήσουν τη δανειοδοτική τους ικανότητα, ιδίως προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ([20]).

3.13. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι όλες οι προσπάθειες για την επίτευξη μιας Ένωσης Κεφαλαιαγορών, αν και σημειώνουν πρόοδο, υπήρξαν μόνον εν μέρει επιτυχείς μέχρι στιγμής. Τα πρόσφατα γεγονότα, συμπεριλαμβανομένης της κατάρρευσης του τραπεζικού ιδρύματος Crédit Suisse, καταδεικνύουν ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες, τόσο σε διεθνές όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, για την επίτευξη των στόχων πολιτικής που διατυπώθηκαν στον απόηχο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η χρηματοπιστωτική σταθερότητα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, καθώς αποτρέπει την απορρόφηση δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων από τις διασώσεις χρεοκοπημένων τραπεζών και προστατεύει την οικονομία γενικότερα από τις επακόλουθες διαταραχές και τις παράπλευρες ζημίες.

4. **Ειδικές παρατηρήσεις**

4.1. Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ του νέου ελέγχου ανταγωνιστικότητας για τη νομοθεσία της ΕΕ. Ο έλεγχος ανταγωνιστικότητας θα καλύπτει τέσσερις διαστάσεις: τη λειτουργία της αγοράς και το πώς αυτή λειτουργεί από πλευράς διαμόρφωσης τιμών και κόστους· τις ειδικές επιπτώσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις· τις επιπτώσεις στη διεθνή ανταγωνιστικότητα· και τις επιπτώσεις στην ικανότητα καινοτομίας. Αν και τα τέσσερα στοιχεία είναι σημαντικά για όλες τις νομοθετικές προτάσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επηρεάζουν τον χρηματοπιστωτικό τομέα, η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την αντιστοίχιση των διαστάσεων με στοιχεία που αφορούν ειδικά τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

4.1.1. Η διάσταση της λειτουργίας της αγοράς θα μπορούσε να καλύπτει στοιχεία που αφορούν τη διατήρηση ίσων όρων ανταγωνισμού εντός της ΕΕ, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τράπεζες που δραστηριοποιούνται σε πολλαπλές δικαιοδοσίες της ΕΕ είναι σε θέση να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις με τις εγχώριες τράπεζες σε καθεμία από τις αγορές-στόχους τους και αντιστρόφως. Η ανταγωνιστικότητα είναι επίσης σημαντική για τις διεθνείς τράπεζες που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες και ανταγωνίζονται τους τοπικούς παράγοντες. Επιπλέον, το στοιχείο των ίσων όρων ανταγωνισμού θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι τράπεζες της ΕΕ είναι ικανές να ανταγωνίζονται αποτελεσματικά τους νεοεισερχόμενους, όπως οι μεγάλες τεχνολογικές εταιρείες. Ενώ σημειώνεται πρόοδος όσον αφορά την Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές ([21]) και την εν εξελίξει αναθεώρηση της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD2) ([22]), η ΕΟΚΕ συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προσδιορίσει τους τομείς όπου απαιτείται πρόσθετη ρυθμιστική δράση προκειμένου να εφαρμοστεί η ίδια ρύθμιση και εποπτεία σε όλους τους φορείς που παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες. Τέλος, η διάσταση της λειτουργίας της αγοράς θα πρέπει να καλύπτει στοιχεία σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών. Στο πλαίσιο αυτής της διάστασης, ο έλεγχος ανταγωνιστικότητας θα πρέπει να εξετάζει ενδελεχώς κατά πόσον η προτεινόμενη νομοθεσία συμβάλλει στη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών, τόσο στην ΕΕ όσο και παγκοσμίως.

4.1.2. Από την άποψη του χρηματοπιστωτικού κανονιστικού πλαισίου, η διάσταση των επιπτώσεων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλύπτει στοιχεία που αφορούν την πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Οι αναλύσεις αυτής της διάστασης θα μπορούσαν να βασιστούν σε υφιστάμενους πόρους, όπως η εξαμηνιαία έρευνα της ΕΚΤ σχετικά με την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση (SAFE), μεταξύ άλλων. Η ΕΟΚΕ συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προσδιορίσει τομείς όπου η πρόσθετη ρυθμιστική δράση θα μείωνε το κόστος εξυπηρέτησης (π.χ. αύξηση της διαθεσιμότητας δεδομένων σχετικά με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ομογενοποίηση του καθεστώτος αφερεγγυότητας). Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ επισημαίνει την ανάγκη διεξαγωγής του «τεστ ΜΜΕ» με συστηματικό και συνεπή τρόπο.

4.1.3. Η πολυμορφία εντός του τραπεζικού τομέα της ΕΕ, τόσο ως προς το μέγεθος όσο και ως προς τα επιχειρηματικά μοντέλα, συμβάλλει στην ανθεκτικότητα και στο δυναμικό καινοτομίας του. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ είναι της άποψης ότι κάθε πρωτοβουλία πολιτικής που αποσκοπεί να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα του τραπεζικού τομέα της ΕΕ δεν πρέπει να παραβλέπει την ανάγκη να διατηρηθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού στην εσωτερική τραπεζική αγορά της ΕΕ και να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες κάθε μεγέθους είναι ικανές να συναγωνίζονται επί ίσοις όροις στις αντίστοιχες αγορές τους. Αυτό συνεπάγεται μια αναλογική προσέγγιση όσον αφορά τη ρύθμιση χωρίς να διακυβεύονται οι υγιείς κεφαλαιακές απαιτήσεις και παράλληλα να διασφαλίζεται ότι ο τομέας τελεί πάντα υπό τη στενή εποπτεία του ΕΕΜ. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τις διεθνείς προσπάθειες για την επίτευξη περαιτέρω εναρμόνισης και τον εξορθολογισμό της ρυθμιστικής και εποπτικής δράσης, με τις οποίες επιδιώκεται να καταστεί ευκολότερη και οικονομικά αποδοτικότερη για τους συμμετέχοντες στην αγορά η συμμόρφωση με τις κανονιστικές προσδοκίες και να εξασφαλιστεί η συνοχή με ευρύτερες δράσεις πολιτικής.

4.1.4. Τέλος, όσον αφορά τη διάσταση της ικανότητας καινοτομίας, η ΕΟΚΕ συνιστά τη θέσπιση ενός συνόλου δεικτών που θα αξιολογούν τον βαθμό ψηφιοποίησης και την έκταση της χρηματοδότησης· για παράδειγμα, δείκτες όπως ο διασυνοριακός δανεισμός, οι διασυνοριακές αρχικές δημόσιες προσφορές, ο όγκος των διασυνοριακών επενδύσεων και το ποσοστό χρηματοδότησης με ίδια κεφάλαια που αντλούνται από τις κεφαλαιαγορές.

([19]) ΕΕ C 155 της 30.4.2021, σ. 20.
([20]) Ειδική έκθεση αριθ. 25/2020: Ένωση Κεφαλαιαγορών: αργή εκκίνηση προς έναν φιλόδοξο στόχο, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, 2020.
([21]) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές) (ΕΕ L 265 της 12.10.2022, σ. 1).
([22]) COM(2023) 365 final.

4.2. Η ΕΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει αναπτύξει μεθοδολογία για την αξιολόγηση του συνολικού αντικτύπου των μέτρων πολιτικής στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εφαρμόσει τον έλεγχο ανταγωνιστικότητας όχι μόνο σε μεμονωμένες νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ, αλλά και σε δέσμες νομοθετικών μέτρων και στο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνολικά.

4.3. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι ο έλεγχος ανταγωνιστικότητας αποτελεί μέρος του πλαισίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας και ζητεί να έχει πρόσβαση στη νέα δέσμη εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκτιμήσεων της νέας προτεινόμενης νομοθεσίας. Ειδικότερα, θα πρέπει να αναλύεται πώς οι επιχειρήσεις της ΕΕ ανταγωνίζονται επιτυχώς τις επιχειρήσεις ανά τον κόσμο, πώς οι εταιρείες της ΕΕ δραστηριοποιούνται σε χώρες εκτός ΕΕ έναντι των τοπικών ανταγωνιστών, πώς οι χρηματοπιστωτικές αγορές της Ευρώπης καθίστανται περισσότερο ενοποιημένες και ικανές να προσελκύουν επιχειρήσεις και επενδύσεις από όλο τον κόσμο, και πώς ο χρηματοπιστωτικός τομέας στηρίζει την ανάπτυξη ικανοποιώντας τις ανάγκες της ευρύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας.

4.4. Η ΕΟΚΕ λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση της Μονάδας εκ των Προτέρων Εκτίμησης Επιπτώσεων (IMPA) της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS) σχετικά με τη μεθοδολογία εκτίμησης επιπτώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ([23]). Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από την IMPA, το 29 % των εκτιμήσεων επιπτώσεων που δημοσιεύθηκαν μεταξύ Ιουλίου 2015 και Δεκεμβρίου 2018 διαπιστώθηκε ότι ήταν «ανεπαρκείς» και καταδεικνύεται η ανάγκη για διεξοδικότερη αξιολόγηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και για συνεκτικότερη ανάλυση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

4.5. Ένα από τα ζητήματα που έθεσε η IMPA αφορά την ελλιπή αντιπροσώπευση των ενδιαφερόμενων μερών. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη ότι η ελλιπής αντιπροσώπευση της συνεισφοράς των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών στην εκτίμηση επιπτώσεων θα μπορούσε να τα αποθαρρύνει από το να συμμετέχουν σε μελλοντικές διαβουλεύσεις, κάτι που θα διακύβευε τον μελλοντικό στόχο της προώθησης των διαβουλεύσεων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

4.6. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει τη συστημική συλλογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση κρίσιμων δεδομένων ώστε να τροφοδοτείται δεόντως η εκ των υστέρων αξιολόγηση μιας πρωτοβουλίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να αποσαφηνίσει τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται με σκοπό τη διατήρηση των διακριτών στόχων, της ποιότητας και της λογοδοσίας τόσο των εκ των προτέρων όσο και των εκ των υστέρων διαδικασιών μακροπρόθεσμα.

4.7. Αν και οι εντολές του ΕΕΜ και άλλων αρμόδιων αρχών τραπεζικής εποπτείας επικεντρώνονται σαφώς στη σταθερότητα των τιμών και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, οι μακροοικονομικές επιπτώσεις της κανονιστικής ρύθμισης του χρηματοοικονομικού τομέα και η συμβατότητά της με τους ευρύτερους στόχους της οικονομικής πολιτικής πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη στο πολιτικό θεματολόγιο των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, καθώς και στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των διαδικασιών εκτίμησης και αξιολόγησης.

4.8. Η ΕΟΚΕ εξακολουθεί να υποστηρίζει σθεναρά τα μέτρα της Ένωσης Κεφαλαιαγορών που ενισχύουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την ολοκλήρωση της ΕΕ καθώς και την εποπτεία από τον ΕΕΜ σημαντικών χρηματοπιστωτικών οντοτήτων της ζώνης του ευρώ ή ομάδων οντοτήτων που είναι στενά διασυνδεδεμένες. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι το ζήτημα της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό διαρθρωτικό εμπόδιο για την τομεακή κερδοφορία και κίνδυνο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Όπως επισημαίνεται από την ΕΚΤ και την ευρωπαϊκή επιτροπή συστημικών κινδύνων, η ενοποίηση δεν είναι η μόνη λύση για την αντιμετώπιση της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας: οι τράπεζες με χαμηλές επιδόσεις πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να εξέλθουν από την αγορά με ασφαλή και ομαλό τρόπο (μέσω αφερεγγυότητας ή εξυγίανσης), χωρίς πολιτικές παρεμβάσεις.

Βρυξέλλες, 13 Δεκεμβρίου 2023.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Oliver RÖPKE

([23]) Μελέτη με τίτλο «Assessment the quality of the European Commission's impact assessment» (Αξιολόγηση της ποιότητας των εκτιμήσεων επιπτώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), EPRS, 2019.